

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

13. Sciaochinu[m] vrbs qualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Etandum, audiendumque produceret. Laudabant initio amici consilium nobile; Prudenti postea domi nostræ cum primoribus Mandarinis, suspectum id illi fecere viri graues, & fidi, ob seueritatem legum in externos, & discrimen perdendæ in aula gratiæ: quamobrem illo quoad aulam quidem consilio abstiecit; sed Ruggerium decreuit vsque Sciaochinum perducere, suam & Lincitani patriam in Prouincia Cechiana: quatuor-virum priori quibus suas regendi credebatur vices imperauit, solenni diplomate commearum illi tribueret liberum per Huquanam, Chianensem, & Cechianam Prouincias; verum Ruggerius admodum prudenter Almeida nomen tanquam discipuli & sequacis suo curauit adiungendum. Mox ne tempus daret mutandæ facultatis, Quanceum descendit vt secum Almeida tolleretur quem bimestri spatio in Cechianam Prouinciam induxit, factumque Deo propitio vt Quancei, Lincitani fratrem reperiret, quem concilianda ipsi in graui negotio Lusitanorum ope, ita sibi obstrinxit, vt sua secum nauis Sciaochinum vsque cum Almeida illum deucheret, applicuere illic intra diem quartum & sexagesimum per amænissima fluuiorum, qui Sinarum fecant mediterranea, cum die Nouembris vigesimo anni 85. Quanceo abiissent. Cæterum longo illo tractu nullum aut carceris, aut ignominie discrimen experti sunt, quod minati fuerant amici, sed ab inhumana Cantonis Prouincia quo magis recederent, eò urbanius, & benignius habebantur; quacumque verò terram attingissent, prodigio erant multitudini statim confluenti, haud quidem odioso, sed gratæ, & attonitæ nouitatis. Ruggerio tamen singularem Deus, & crebram obtulit gaudendi materiam: visitabatur à Præcipuis Mandarinis, gestiebat illos Cathesismum habere præ manibus, quem cum Riccio concinnarat, rogabatur an esset eius author? an ex magno aduectus Occidente ad infotendum Sinis inuisum eatenus & ignotum, veræ ac salutari doctrinæ solem, nempe Deum esse, & quidem vnum; signenta dæmonum, omnia simulachra; quæ, ait, nonnulli cum dicerent simul in lachrimas soluebantur; negabant alij se vnquam pro Deo quenquam adorasse, præter vnum Tiencium, quamuis illum obscure ac velut in nebula, ex veteribus suis monumentis, conspicerentur magis quam cernerent, iam aperta in luce libri illius eum agnoscebant; sed scire auebant aqua illa quæ esset, potens animi expiatrix, eamque illi speciem conferens, quam Deus ipse suo amore dignaretur, de Baptismo scilicet doceri optabant, de quo Catechismus sub finem agebat, quam animorum comparationem cum alijs quoque Ruggerius in Prouincijs comperisset per quas iter facere contigit, magnas iam inde Chiaochini, conuersiones Literatorum animo præcepit, & eò maiores, quò vicius tenderet, vbi subtiliora semper ingenia, primum illud religionis fundamentum erant libentius admissura.

Vebs est Chiaochinum in Prouincia Chianensi, si minus dignitate, ac pulchritudine singularis, ciues habet comitate morum eò cultiores,

12.
Ruggerius &
Almeida Ce-
chianensem
Prouinciam
intran.

11.
Sciaochinã
vrbs quillã

Q

quò ad Nanchinensem Regiam accedit propius, utpote ad aquilonem sita. Huic reliquæ omnes de magnificentia concedunt ædificiorum ex quadrato, & candido lapide, cum ex ligno tantum picturatum constet omnis aliarum materiatio, accedit quod Sinis venerias exhibet, iacereque amœno in lacu, aquarum dulcium interlapsu vicos, & compita perlabente; inde tridui spatio gratissimum iuxta & quætuosum iter nauigantibus sternente per alueum lectis præstructum lapidibus, & ripas at boribus constas: vrbis tamen decus haud paulo illustrius, quod inganiorum progignat florem, maximè uti speritorum, & Magistratum qui magno numero ferè in omnes Prouincias mittuntur, Degebat illic bonus senex Lincitani patens, curas iam publicas percussus, & secessu gaudens, qui de Ruggerio ut primum cognouit habere illum hospitem voluit, cum Almeida socio, & interprete illorum, patum ad hoc munus idoneo. Egere apud illum menses quinque in tenis musæo, (quam studiorum domum vocant) vbi Ruggerius mediocriter linguam callens, frequentabatur assidua Literatorum consuetudine, quorum & auribus, & propensissima comprobatione, Christianæ legis effata concipi aduertens, hinc sibi aureas augurabatur messes, & lat fundia numerosæ Christianitatis, si semel supremis auctoritatibus suam illic firmasset stationem; cui tamen firmandæ nihil ita obfuit, ut desiderium præsentis vastius, sed præcoci opportunitate. Fuit quidem operis pretium, quod suum hospitem Lincitani patrem sacro fonte iustravit; vita, ut Ethnicus, inculpatæ, & iis præditum motibus qui sanctitatem Sinarum conficiunt, expugnauit hominem Catechismi crebra, & distinctè percepta lectio; accenditque tam pia expectandi Baptismi impatience, ut non potuerit trimestri ulterius differri. Dies erat Christo resurgenti sacer, spectatores multi, prodit optimus senex candorem animi quem optabat, veste candida præferens, inter medios genuflectit, iisque religiosi affectus inditiis, ea reuerentia & demissione sacris abluitur, ut erumpentes Ruggerio lachrimæ interpellarent solennes ritus: paucos præter hunc pueros morti vicinos baptizauit, & oblatum sibi à patre nobilem febri tabida laborantem, fortè magis ut inde corporis, quam animæ referret sanitatem; certè iuuenis vtrumque retulit. Sed hic affines Lincitani fundente se clarius Ruggerij nomine, & Literatorum crescente ad illum frequentia territi, verit quo ne quod pronum erat vel Pechinum, vel ad inspectorem Prouinciæ quem proximè operiebantur, delata re, & exaggerata, infortunij aliquid Lincitano crearent, condicunt inter se Ruggerium honestè inde amouere, ac ne aut hospitem valde omnibus earum, vel affectos ad eum Literatos offenderent; confingunt literas quibus de Riccij, & Sandis graui periculo monebantur, nec dubitabant Ruggerium ad opem accursurum, quod iis regno pulsus non posset in eo consistere. Sed nec ita mendacium adornarant, ut homini acuto verum appareret; nec se doli conscium indicauit, sed mora quærendi quo se reciperet, illos tam

11.
Duo illic
bapt. eorum
alter sanitatem
recup.